

Introducció a l'antropologia social i cultural

2015/2016

Codi: 101576

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500244 Estudis d'Àsia Oriental	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Joaquín Beltrán Antolín

Correu electrònic: Joaquin.Beltran@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Altres indicacions sobre les llengües

L'assignatura s'imparteix la meitat en espanyol i la meitat en català

Equip docent

Blai Guarné Cabello

Prerequisits

No hay

Objectius

L'assignatura d'Introducció a l'antropologia social i cultural està dedicada al coneixement de la diversitat cultural, les relacions interculturals y la problemàtica de l'etnocentrisme, així com a diversos aspectes relacionats amb la comunicació i la mediació intercultural, com un eix bàsic pel foment del respecte per la diversitat i la igualtat en el exercici de la interculturalitat. Aquesta és una assignatura de formació bàsica imprescindible i necessària per abordar els Estudis de l'Àsia Oriental, ja que aquests estudis s'aproximen al coneixement de cultures i societats diferents a les de la majoria dels estudiants.

Els objectius específics consisteixen en el anàlisi del concepte de cultura, la metodologia i les tècniques d'investigació antropològiques, la construcció de l'alteritat social i cultural a partir dels diferents debats que han marcat el desenvolupament de la teoria i la pràctica antropològiques. També s'aprofundirà en les conseqüències dels debats i del contacte intercultural en temes com el racisme, la xenofòbia i els estereotips; l'etnicitat, les fronteres i els límits; l'aculturació, la hibridez i el mestissatge; la diferència, la diversitat i la desigualtat; la marginació, l'exclusió i la discriminació, entre altres que marquen la vida de la humanitat en la seva pluralitat. Finalment, es realitzarà una breu introducció a la Antropologia en l'actualitat i en l'Àsia Oriental

Competències

- Aplicar coneixements dels principis metodològics i ètics per facilitar les relacions en contextos internacionals i interculturals.
- Conèixer i comprendre els principis metodològics i ètics que faciliten les relacions en contextos internacionals i interculturals.
- Conèixer i comprendre la diversitat cultural, les relacions interculturals i la problemàtica de l'etnocentrisme en relació amb l'Àsia oriental.

- Conèixer i utilitzar els recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per recopilar, elaborar, analitzar i presentar informació en relació amb els estudis de l'Àsia oriental.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Fomentar el respecte de la diversitat i fomentar la igualtat en l'exercici de la interculturalitat.
- Reconèixer i superar els problemes creats per l'etnocentrisme en la comunicació i la mediació interculturals.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Respectar la igualtat de gènere.
- Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
- Tenir habilitats en les relacions interpersonals.
- Vetllar per la qualitat del propi treball

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar coneixements dels principis metodològics i ètics per facilitar les relacions en contextos internacionals i interculturals.
2. Avaluar els resultats obtinguts en el procés de cerca de la informació per documentar-se i actualitzar els coneixements d'antropologia.
3. Conèixer i comprendre els principis metodològics i ètics que faciliten les relacions en contextos internacionals i interculturals.
4. Demostrar un coneixement dels conceptes clau i els marcs teòrics d'antropologia.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
7. Fomentar el respecte de la diversitat i fomentar la igualtat en l'exercici de la interculturalitat.
8. Reconèixer i superar els problemes creats per l'etnocentrisme en la comunicació i la mediació interculturals.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Respectar la igualtat de gènere.
11. Ser flexible i saber adaptar-se a noves situacions.
12. Tenir habilitats en les relacions interpersonals.
13. Utilitzar eines diferents per a fins específics en el camp de l'antropologia.
14. Utilitzar la terminologia bàsica d'antropologia.
15. Vetllar per la qualitat del propi treball.

Continguts

Tema 1: L'antropologia com "ciència" de l'alteritat cultural

- Inicis: context històric i concepte de "cultura"

- Debat: etnocentrisme/relativisme

Tema 2: Mètode i tècniques d'investigació

- Mètode etnogràfic: treball de camp i observació participant

- Debat: Descriure-Traduir/Explicar-Interpretar

Tema 3: La construcció de l'Altre per la diferència

- Evolucionisme: mètode comparatiu i deducció especulativa

- Debat: Cultura/Civilització

Tema 4: La construcció de l'Altre per la diversitat

- Funcionalisme: estructura i funció
- Debat: Particular/Universal

Temes claus: Conseqüències dels debats i del contacte entre cultures

- Etnicitat i aculturació
- Fronteres i límits
- Racisme i xenofòbia
- Marginació, discriminació, exclusió i desigualtat

Tema 5: La construcció de l'Altre per la semblança

- Estructuralisme: dicotomia i sentit
- Debat: Naturalesa/Cultura

Tema 6: La construcció de l'Altre per la significació

- Antropologia simbòlica i Interpretativisme
- Debat: Cultura/Societat

Tema 7: La construcció de l'Altre per la desigualtat

- Dominació cultural: colonialisme i "modernitat"
- Debat: Essència/Procés

Tema 8: Diferents, desiguals, desconnectats

- Antropologia del món contemporani: multiculturalisme i globalització
- Producció global del coneixement: Antropologia de la Xina y del Japó.
- Debat: Centre/Perifèria

Temes claus: Conseqüències dels debats i del contacte entre cultures

- Etnicitat i aculturació
- Fronteres i límits
- Racisme i xenofòbia
- Marginació, discriminació, exclusió i desigualtat

Metodologia

L'assignatura té classes teòriques i pràctiques. L'accés i ús del Campus Virtual de l'assignatura és imprescindible perquè s'hi troben els materials que s'han d'utilitzar per poder seguir el curs i superar l'assignatura, és a dir, les lectures obligatòries, així com tot tipus d'informacions necessàries per el seu desenvolupament.

Las pràctiques consisteixen en el visionat de pel·lícules i documentals, així com en la participació en debats a classe.

Els estudiants han d'utilitzar les TICs per documentar un tema i realitzar una entrada en un blog que serà una part important del seu treball (en aquest cas, un treball de grup). També hauran de realitzar un treball personal, un resum crític de un llibre i finalment, dues proves d'avaluació.

En definitiva, la metodologia potencia el treball amb les TICs, les eines d'autoaprenentatge, el treball en grup i el desenvolupament de pràctiques a més de les classes teòriques.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Clases magistral, presenciales, anàlisis de textos (debates en clase)	50	2	3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14
Tipus: Supervisades			
1 trabajo personal escrito y tutorías de trabajo en grupo	17,5	0,7	1, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos, consulta de páginas web relacionadas con la docencia	75	3	2, 3, 4, 5, 6, 8, 13, 14, 15

Avaluació

1. Avaluació, primera part, 25% de la nota final.

La prova d'avaluació demostrarà que el estudiant ha assimilat els conceptes claus de l'assignatura, així com la seva capacitat de reflexió i argumentació, de pensament i raonament crítics, i la seva comunicació de forma efectiva.

S'avaluaran els coneixements transmesos a classe, les lectures obligatòries i las pràctiques realitzades corresponents a la primera part de l'assignatura.

2. Avaluació, segona part, 25% de la nota final.

La prova d'avaluació demostrarà que el estudiant ha assimilat els conceptes claus de l'assignatura, així com la seva capacitat reflexió i argumentació, de pensament i raonament crítics, i la seva comunicació de forma efectiva. S'avaluaran els coneixements transmesos a classe, les lectures obligatòries i las pràctiques realitzades corresponents a la segona part de l'assignatura.

3. Resumen crític d'una monografia, 30% de la nota final

S'avaluarà la capacitat de treball personal. Lectura i comentari d'una etnografia sobre la Xina o el Japó. El criteri d'avaluació serà la capacitat d'explicar d'una manera sintètica, rigorosa i precisa les idees principals de l'etnografia elegida i comentar-la a partir de les claus inferides en la lectura d'un article complementari. Es valorarà, per tant, la consistència de l'argumentació, la reflexió personal fonamentada i el ús de materials complementaris. Es penalitzarà el tallar i pegar i la falta d'estructuració. El plagi i la copia és una falta molt greu que significarà el suspens de l'assignatura. (Vegeu l'apartat de Bibliografia).

4. Treball en grup: entrada en un blog, 20% de la nota final.

Aquesta activitat es realitzarà en grups de 3-4 membres establerts pel professor. El treball en grup desenvoluparà la competència del ús dels recursos de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) per la recopilació, elaboració, anàlisi i presentació de la informació en relació amb l'antropologia social i cultural. Cada grup realitzarà tres tutories amb el professor, dos durant la fase inicial i de desenvolupament, i una de avanç del projecte. El treball té com objectiu la valoració de diversos aspectes de la comprensió de la diversitat cultural, les relacions interculturals i la problemàtica del etnocentrisme, així com de la mediació i de la comunicació intercultural, i de les relacions en contextos internacionals i interculturals. El criteri d'avaluació serà la valoració del resultat del treball realitzat on-line que haurà d'evidenciar la capacitat de treballar en equip. Els aspectes que es tindran en compte són: claredat expositiva, solidesa estructural i argumentació fonamentada, diversitat de fonts consultats i aportats, originalitat de la proposta i pensament crític.

<http://gaoantropologia.wordpress.com/>

"No presentat": Es considerarà no presentat a qui no realitzi almenys les tres primeres proves abans assenyalades, equivalents al 80% de la nota final.

Matrícula d'Honor es concedirà d'acord a les condicions disposades en la normativa vigent de la UAB. Les MH disponibles es concediran als alumnes amb les qualificacions numèriques més altes.

En casos especials, es podrà realitzar algú tipus de prova alternativa com examen oral, examen escrit o treballs específics de desenvolupament de temes per poder superar i completar la part que es necessiti recuperar de les quatre en les que s'estructura l'avaluació de l'assignatura. Aquestes proves es realitzaran des de la setmana 16 fins a la 18 del segon semestre i afectarà a aquells que no hagin superat l'avaluació continua con una nota entre 4 i 4,9, i/o aquells que no tinguin alguna de les quatre parts de l'avaluació. El llistat dels estudiants amb dret a aquestes proves addicionals, el seu contingut i la data, lloc i horari es publicarà amb les notes finals de l'assignatura

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Evaluacion	0,3	7,5	0,3	1, 3, 4, 5, 6, 14, 15

Bibliografia

Manuais. Obres de referència

Boivin, Mauricio; Rosato, Ana y Arribas, Victoria. *Constructores de otredad. Una introducción a la Antropología Social y Cultural*. Antropofagia, Buenos Aires, 2007.

<http://www.antropologiasyc106.com.ar/constructores.html>

Beltrán Antolín, Joaquín. *La diversidad cultural y el poder*. UOC, Barcelona, 2007.

ETNOGRAFIES

Comentari d'una etnografia sobre la Xina o el Japó a partir de la lectura d'articles complementaris. El comentari haurà de presentar d'una manera sintètica, rigorosa i precisa les idees principals de l'etnografia elegida i analitzar-la a partir de les claus inferides en la lectura d'articles complementaris.

Beltrán Antolín, Joaquín. *Los ocho inmortales cruzan el mar. Chinos en Extremo Occidente*. Edicions Bellaterra, Barcelona, 2003.

Lisón Tolosona, Carmelo, *La fascinación de la diferencia. La adaptación de los jesuitas al Japón de los samuráis, 1549-1592*. Akal, Tres Cantos, 2005